

Концепція викладання дисципліни

Курс “Технології політичного процесу” передбачає докладне знайомство з однією з найбільш важливих складових частин практично-прикладної політології.

Впровадження цієї дисципліни у підготовку фахівців-політологів має велике значення та актуальність на сучасному етапі становлення політичної науки в Україні. Відомо, що діяльність будь-яких політичних суб’єктів (влади, політичних лідерів, партій тощо) оцінюється насамперед за своїми конкретними наслідками, що безпосередньо виводить на проблему ефективності політичних рішень, які приймаються на всіх рівнях політичної активності. Ефективність же вимірюється відношенням досягнутого результату до максимально можливого або раніше запланованого.

Все це і передбачає адекватне ставлення до питання прийняття політичних рішень: перед відповідними суб’єктами стоїть завдання оволодіння мистецтвом аналізу об’єктивних законів соціально-політичного розвитку та складання на цій основі **політичних технологій** – тобто системи методів і прийомів, спрямованих на досягнення певного результату, що пов’язані єдиною логічною ланкою та послідовністю використання. Відповідно, грамотне складання політичних технологій потребує певної наукової підготовки політичного діяча, з одного боку, тісного співробітництва з фахівцями-політологами – з іншого.

Певний рівень фахової підготовки, який містить навички складання елементарних політичних технологій, виходячи з аналізу найбільш розповсюджених політичних процедур, надається в межах цієї дисципліни.

Концепція курсу передбачає розуміння студентами основних соціально-політичних процесів у межах сучасного суспільства з урахуванням об’єктивних і суб’єктивних чинників, що впливають на їх розгортання, закономірностей і тенденцій, що визначають загальний напрямок та складові розвитку того чи іншого процесу, базові принципи, на яких ґрунтується практична участь суб’єктів у соціально-політичних процесах, механізми регуляції і практичні політичні технології, що визначають єдність об’єктивних та суб’єктивних джерел розвитку політичних процесів у межах політичної системи.

Відповідно, передбачається **наступна логіка викладання дисципліни**: політичний процес та його соціальні основи в межах того чи іншого політичного режиму → загальні принципи і механізми розгортання та саморегуляції політичного процесу → застосування політичних технологій суб'єктом політичної активності → ймовірні наслідки застосування тієї чи іншої політичної технології для даного суб'єкта та оточуючого середовища.

У межах даної дисципліни аналізуються:

- маркетинговий підхід, який є ключем для складання будь-яких політичних технологій та включає в себе систему трьох послідовних кроків: а) прикладний аналіз конкретно-політичної ситуації, джерел та тенденцій її розвитку, б) проведення роботи по співвіднесенню об'єктивних складових даної ситуації з цілями, намірами, ресурсами даного політичного суб'єкта, в) планування стратегії і тактики політичної діяльності, тобто технологій досягнення політичної мети. Тобто під цим кутом зору політичні технології є наукою і мистецтвом використання об'єктивної ситуації, її чинників та складових під цілі даного політичного суб'єкта;
- моделі та технології прийняття політичних рішень у залежності від стилю політичного лідерства та принципів командної взаємодії;
- загальний процес функціонування та розвитку політичної системи; процес представництва інтересів і регулятивної діяльності політичної системи як універсальне джерело розвитку політичної активності;
- парадигми, принципи, механізми та технології взаємодії соціально-політичних суб'єктів у процесі представництва інтересів у залежності від типу політичної системи та політичного режиму (зокрема, технології партійної діяльності, лобювання інтересів, соціального партнерства, здійснення тиску на владні структури, основи технологій впливу на громадську думку та масову свідомість; виборчі технології вивчаються в окремому навчальному блоці);

- природа, механізми розгортання та технології управління соціально-політичними конфліктами, в тому числі основні підходи, моделі та психотехнології політичних переговорів, зокрема принципи орієнтації на компроміс та консенсус;
- процеси та технології загальносистемної модернізації, зокрема, демократичних транзитів у залежності від комплексу об'єктивних та суб'єктивних умов, що склалися на старті даних процесів;
- особлива увага приділяється аналізу виборчих процесів, що відкривають широке поле для застосування різних технологій досягнення електорального успіху. Вивчаються об'єктивні умови проходження виборчих процесів та закономірності їх розгортання, розкривається сутність, загальні принципи та технології політичного маркетингу і менеджменту в умовах виборчого процесу, аналізується взаємозв'язок суб'єктів виборчого процесу з точки зору загальної теорії переконуючої комунікації (зокрема, принципи і технології пропаганди, політичної реклами, паблік рілейшнз, особливості використання ЗМІ у виборчих кампаніях, в тому числі під кутом зору маніпулювання політичною свідомістю). Наголошується на неприпустимості застосування “чорних” виборчих технологій з точки зору демократичного виборчого законодавства, політичної культури та політичної соціалізації громадян.

Виходячи з масштабності теоретичного та практичного матеріалу, частина курсу опрацьовується під час проведення семінарських занять, індивідуальних консультацій та через самостійну роботу студентів з відповідними науково-інформаційними джерелами.

Студенти повинні:

1. Знати

- Основні принципи теоретичного та прикладного політологічного аналізу ситуацій та процесів за параметрами характерних рис, особливостей, джерел формування, тенденцій розвитку, альтернативних варіантів, комплексної взаємодії різнопорядкових об'єктивних та суб'єктивних чинників впливу
- Основи складання політичних технологій через використання маркетингового підходу

- Загальносистемні та характерні для сучасної дійсності політичні процеси і політичні технології, що набули універсального характеру, особливості їх реалізації у залежності від типу політичного режиму економічних та соціокультурних умов як першочергових чинників впливу на політичну активність

2. Вміти

- Проводити конкретно-історичний та прикладний аналіз ситуацій і процесів
- Виявляти застосування політичних технологій суб'єктами політики, виявляючи їхні цілі, наміри, ресурси та проводячи відповідний порівняльний аналіз
- Передбачати ймовірні наслідки застосування тієї чи іншої технології в масштабах впливу на суспільні відносини
- Складати політичні технології, пояснюючи адекватність їх застосування та умови впровадження.

Кожен з навчальних блоків містить систему лекційно-семінарських занять при застосуванні відповідного контролю отриманих знань: опитування, діалоговий режим, контрольні-реферативні роботи, тестування, перевірка конспектування першоджерел та літератури, залік, іспит. За підсумками VIII триместру проводиться залік; за підсумками IX – іспит.